EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2021/1547,

annettu 29 päivänä huhtikuuta 2021,

joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

— ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2019, pääluokka II – Eurooppa-neuvosto ja neuvosto,

— ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,

— ottaa huomioon perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön (A9-0056/2021),

A. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimiteettiä on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresursseja koskevaa hyvää hallintotapaa;

1. pitää myönteisenä, että tilintarkastustuomioistuin totesi varainhoitovuotta 2019 koskevassa vuosikertomuksessaan, ettei se ollut havainnut merkittäviä puutteita Eurooppa-neuvoston ja neuvoston (jäljempänä 'neuvosto') henkilöresursseihin ja hankintamenettelyihin liittyvillä tarkastetuilla aihealueilla;

2. panee tyytyväisenä merkille, että tilintarkastustuomioistuin totesi tarkastustyönsä perusteella, että virhetaso ei kokonaisuutena tarkastellen ollut olennainen neuvoston hallintomenoihin ja muihin menoihin liittyvissä maksuissa 31. joulukuuta 2019 päättyneeltä varainhoitovuodelta ja että tarkastetut valvontajärjestelmät olivat vaikuttavia;

3. pitää yleisesti ottaen valitettavana, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen 9. luku "Hallinto" ja sen päätelmät ovat melko suppeat, olkoonkin, että monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeen 5 "Hallinto" riskitasoa pidetään alhaisena; pyytää, että kyseistä lukua koskevissa tarkastustoimissa keskitytään enemmän neuvoston kannalta erittäin merkittäviin tai jopa ratkaisevan tärkeisiin seikkoihin;

Talousarvio- ja varainhallinto

4. toteaa, että neuvoston talousarvio on luonteeltaan pääasiassa hallinnollinen ja että suuri osa määrärahoista käytetään henkilöstöön, kiinteistöihin, irtaimeen omaisuuteen ja laitteisiin liittyviin menoihin ja sekalaisiin hallinnosta johtuviin menoihin; pitää valitettavana, että parlamentin moneen kertaan esittämää pyyntöä erottaa Eurooppa-neuvoston ja neuvoston talousarvio kummankin toimielimen erillisiksi talousarvioiksi avoimuuden edistämiseksi ja kummankin toimielimen vastuuvelvollisuuden parantamiseksi ei ole otettu huomioon, ja kehottaa neuvostoa laatimaan Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle erilliset talousarviot avoimuuden edistämiseksi ja kummankin toimielimen vastuuvelvollisuuden ja varainkäytön tehokkuuden parantamiseksi, kuten se on toistuvasti kehottanut aiemmissa vastuuvapauspäätöslauselmissaan;

5. toteaa, että vuonna 2019 neuvoston kokonaistalousarvio oli 581 895 459 euroa (572 854 377 euroa vuonna 2018 ja 561 576 000 euroa vuonna 2017) ja että yleinen toteutusaste oli 92,3 prosenttia (91,9 prosenttia vuonna 2018 ja 93,8 prosenttia vuonna 2017); panee merkille, että määrärahat kasvoivat 9 miljoonaa euroa eli vähemmän kuin aiempina vuosina (11,3 miljoonaa euroa vuonna 2018 ja 16,5 miljoonaa euroa vuonna 2017), mikä vastaa 1,6 prosentin lisäystä (lisäys oli 2 prosenttia vuonna 2018 ja 3 prosenttia vuonna 2017);

6. muistuttaa, että vuodelta 2018 vuodelle 2019 siirrettyjen määrärahojen kokonaismäärä oli 56 599 584 euroa eli siirtojen osuus oli 10,7 prosenttia ja että siirretyt määrärahat olivat lähtöisin pääasiassa tietojenkäsittelyä (19,5 miljoonaa euroa), kiinteistöjä (16,0 miljoonaa euroa) ja tulkkausta (11,9 miljoonaa euroa) koskevista budjettikohdista; panee tyytyväisenä merkille, että siirretyistä määrärahoista käytettiin vuonna 2019 yhteensä 49 240 654 euroa eli 87,7 prosenttia muun muassa tietojenkäsittelyyn (18,7 miljoonaa euroa), kiinteistömenoihin (12,5 miljoonaa euroa) ja tulkkausmenoihin (10,4 miljoonaa euroa);

7. panee merkille, että määrärahasiirtojen osuus pieneni hieman siten, että 9,8 prosenttia määrärahoista siirrettiin vuodelta 2019 vuodelle 2020 (10,7 prosenttia vuodelta 2018 vuodelle 2019 ja 11,5 prosenttia vuodelta 2017 vuodelle 2018); muistuttaa neuvostoa kuitenkin siitä, että määrärahasiirrot seuraavalle varainhoitovuodelle ovat poikkeuksia vuotuisuuden periaatteeseen ja niiden olisi vastattava todellisia tarpeita; kehottaa neuvostoa tehostamaan toimiaan talousarviota koskevien yliarviointien välttämiseksi;

8. onnittelee neuvostoa siitä, että se saavutti budjettikohdan ”Valtuuskuntien matkakulut” maksusitoumuksissa ja maksuissa 100 prosentin käyttöasteen; panee myös merkille, että maksusitoumusten käyttöaste ylsi 100 prosenttiin tietojenkäsittelyä ja tiedotusta koskevissa budjettikohdissa, mutta huomauttaa, että vuodelle 2020 siirrettyjen määrärahojen osuus oli näiden budjettikohtien osalta 35,4 prosenttia ja 32,9 prosenttia;

9. on saanut tietoonsa, että ”institutionaalisten” ja ”muiden” kokousten määrä oli 7 668 vuonna 2019 (6 338 vuonna 2010); panee merkille, että vuonna 2019 järjestettyjen kokousten kokonaismäärä oli 0,8 prosenttia pienempi (eli 65 kokousta) kuin vuonna 2018, koska lainsäädäntötoiminta väheni vuoden toisella puoliskolla Euroopan parlamentin vaalien ja kaikkien unionin toimielinten uusien jäsenten valinnan tai nimittämisen vuoksi;

10. panee merkille, että kokousten vähenemisen myötä ja huolimatta siitä, että laskutusyksikön (i-slot) kustannukset nousivat 2 prosentilla (ne olivat 10 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuonna 2018), tulkkauskustannukset laskivat 11 prosentilla (62,2 miljoonaa euroa verrattuna 70 miljoonaan euroon vuonna 2018) ja että nämä kustannukset kattoivat 62 480 tulkkauspäivää, mikä merkitsee 13 prosentin laskua vuoteen 2018 verrattuna;

11. toteaa, että *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistiin 1 326 säädöstä vuonna 2019 (1 210 vuonna 2018, 1 130 vuonna 2017 ja 825 vuonna 2010); on yhtä mieltä siitä, että säädösten määrän kasvu selittyy suureksi osaksi sillä, että oli tarpeen hyväksyä mahdollisimman monta säädöstä ennen vuonna 2019 pidettyjä Euroopan parlamentin vaaleja;

12. muistuttaa neuvostoa siitä, että vaikutustenarviointien suorittaminen on yksi paremmasta lainsäädännöstä 13. huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten sopimuksen tärkeimmistä osatekijöistä, samoin kuin tämän lupauksesta suorittaa vaikutustenarviointeja komission ehdotuksiin esittämistään olennaisista muutoksista; pitää valitettavana, että neuvosto ei tähän mennessä ole suorittanut lainkaan esittämiään muutoksia koskevia vaikutustenarviointeja;

Sisäinen hallinto, sisäinen valvonta ja tuloksellisuus

13. panee merkille neuvoston toteuttamat uudenaikaistamistoimet, joilla se on pyrkinyt yksinkertaistamaan hallintoa poistamalla turhaa hierarkiaa, jotta voidaan parantaa viestintää, helpottamalla päätöksentekoa ja antamalla henkilöstölle enemmän vastuuta; panee merkille, että käyttöön on otettu hyvin testattu henkilöstöhallinnon tietojärjestelmä (SYSPER) ja muita tietoteknisiä välineitä operaatioiden elinkaaren hallinnoimiseksi; arvostaa näitä toimia ja pyytää neuvostoa jatkamaan samalla tiellä;

14. toteaa, että käytössä on sisäisen valvonnan kehys, joka antaa kohtuullisen varmuuden tavoitteiden saavuttamisesta; pitää myönteisenä, että vuoden 2019 osalta sisäisen tarkastajan tai tilintarkastustuomioistuimen kertomuksissa tai tarkastusvaliokunnan lausunnoissa ei ole mainittu varojen väärinkäyttöä eikä sääntöjenvastaisuuksia; panee lisäksi merkille, että kaikki osastot sovelsivat riskinhallintaa pitämällä riskirekistereitä, joihin sisältyy tietoja tunnistetuista riskeistä, niiden arvioinnista ja valitusta riskinkäsittelytavasta; panee merkille, että vuonna 2019 ei raportoitu kriittisistä riskitasoista ja että merkittäviä riskejä ei toteutunut; pitää myönteisenä, että 93 prosenttia vuosina 2016–2018 annetuista suosituksista on pantu täytäntöön tai niitä pannaan parhaillaan täytäntöön;

15. panee tyytyväisenä merkille neuvoston varainhoito- ja tulosjärjestelmiin tehdyt parannukset, kuten lokakuussa 2019 käynnistetyn rahoituksen ja toiminnan yhdennetyn suunnitteluhankkeen, joka johtaa vuotuisen ja monivuotisen talousarviosuunnittelun integrointiin ja rahoitussuunnittelun ja talousarvion toteuttamisen välisen yhteyden luomiseen toimintojen tasolla;

16. panee merkille, että kassavirtatilanne parani siten, että laskujen maksuviive oli keskimäärin 19 päivää vuonna 2019 ja enimmäisviive oli 30 kalenteripäivää;

17. muistuttaa, että keskeiset tulosindikaattorit ovat yleisesti tunnustettu väline, jolla mitataan saavutettuja tuloksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin; kehottaa neuvostoa esittämään johdon raporteissaan yhteenvedon tärkeimmistä keskeisistä tulosindikaattoreista ja niihin liittyvistä tuloksista;

Henkilöresurssit

18. panee merkille, että vuoden 2019 henkilöstötaulukossa oli 3 033 virkaa ja toimea (vuonna 2018 virkoja ja toimia oli 3 031 ja vuonna 2017 niitä oli 3 027); panee tyytyväisenä merkille pyrkimykset yksinkertaistaa organisaatiota muuttamalla 30 AST5-virkaa 30 AD5-viraksi osana hallinnon uudenaikaistamisen jatkamista; suhtautuu yleisesti ottaen myönteisesti hallinnon uudenaikaistamisprosessiin, jonka tavoitteena on parantaa neuvoston organisaation laatua ja resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä;

19. pyytää neuvostoa raportoimaan henkilöstömenettelyjen yksinkertaistamis- ja parantamisprosessista ja kaikista siihen liittyvistä toimista, kuten syksyllä 2018 toteutetun henkilöstökyselyn seurannasta, henkilöstön uramahdollisuuksien parantamisesta, kokemusten ja tietojen vaihdon lisäämisestä, uusien viestintävälineiden edistämisestä ja psykososiaalisten riskien ehkäisemisen jatkamisesta; kannustaa neuvostoa täydentämään nykyisiä joustavia työjärjestelyjä turvaamalla henkilöstön jäsenten oikeuden olla tavoittamattomissa;

20. pitää myönteisenä vammaisille harjoittelijoille suunnattua neuvoston pääsihteeristön erityisohjelmaa, jolla mahdollistetaan vuosittain 4–6 palkallista harjoittelujaksoa unionin kansalaisille, joilla on tunnustettu vamma, sekä neuvoston kohtuullisten mukautusten käytäntöä, jonka ansiosta vammaiset henkilöt voivat suoriutua työtehtävistä tasaveroisesti muiden kanssa;

21. kehottaa neuvostoa raportoimaan sukupuolten tasa-arvoa edistävästä toimintasuunnitelmastaan ja toimenpiteistä, joita on toteutettu yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi vammaisille henkilöille neuvostossa, asiassa käyttöön otetuista menettelyistä sekä toteutetuista toimista naisten ja miesten tasapainoisen edustuksen saavuttamiseksi kaikilla hierarkiatasoilla; kehottaa lisäksi neuvostoa antamaan tietoja vammaisten työntekijöiden osuudesta henkilöstössään sekä henkilöstön maantieteellisestä tasapainosta ja toimenpiteistä, joita on toteutettu tasapainon varmistamiseksi;

22. palauttaa mieliin tarpeesta erityiseen sukupuolten tasa-arvoa käsittelevään neuvoston kokoonpanoon 17. joulukuuta 2020 antamansa päätöslauselman, jossa sukupuolten tasa-arvosta vastaaville ministereille ja valtiosihteereille pyydetään perustamaan erityinen institutionaalinen foorumi, jotta varmistetaan sukupuolten tasa-arvon aikaisempaa tiiviimpi sisällyttäminen unionin strategioihin ja poliittisiin prosesseihin, kaikkien asiaan liittyvien toimintapolitiikkojen koordinointi ja naisten oikeuksien suojelun ja sukupuolten tasa-arvon yhdenmukaistaminen unionissa intersektionaalisen lähestymistavan avulla; korostaa, että tällainen erityinen kokoonpano olisi keskeinen tekijä tärkeimmistä sukupuolten tasa-arvoa koskevista asiakokonaisuuksista käytävien neuvottelujen saamisessa uudelleen käyntiin;

23. kehottaa neuvostoa ratkomaan sukupuolijakauman ja maantieteellisen jakauman epätasapainot, jotta kaikkien jäsenvaltioiden kansalaiset olisivat asianmukaisesti edustettuina, myös johtotasolla;

Eturistiriidat, häirintä ja väärinkäytösten paljastaminen

24. pitää valitettavana, ettei se ole saanut enempää tietoa parannuksista neuvoston eettiseen kulttuuriin ja eettisiin normeihin, esimerkiksi linkkiä asiaa käsittelevälle verkkosivustolle, jossa esitellään julkisen sektorin etiikkaa koskevaa erityiskoulutusta, käytännesäännöt, joita sovelletaan kaikkeen henkilöstöön ja joissa esitetään lahjomattomuutta ja eettisiä arvoja koskevat odotukset, sekä sisäiset ohjeet usein esitetyistä eettisistä kysymyksistä tai väärinkäytösten paljastajien suojelua koskevat menettelyt;

25. on tietoinen neuvoston keskeisestä roolista unionin toimielinten ja elinten ja erityisesti Eurooppa-neuvoston, komission, tuomioistuimen ja neuvoa-antavien komiteoiden (alueiden komitea ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitea) nimityspäätöksiä koskevissa menettelyissä; suosittelee vahvasti sen roolin arviointia unionin hyväksymät eettiset periaatteet, kuten lahjomattomuus ja ihmisarvo, huomioon ottaen; muistuttaa tilintarkastustuomioistuimen lausunnosta, jonka mukaan eettinen toiminta edistää moitteetonta varainhoitoa ja lisää yleisön luottamusta julkiseen valtaan, mikä on välttämätöntä, jos halutaan, että julkisen vallan politiikat onnistuvat, ja erityisesti, että aina ”kun Euroopan unionin toimielinten ja elinten jäsenet ja henkilöstö käyttäytyvät epäeettisesti, tapaus herättää suurta mielenkiintoa julkisuudessa ja vähentää luottamusta EU:hun”; katsookin tarpeelliseksi välttää sellaisten ehdokkaiden nimittämistä unionin toimielinten ja elinten jäseniksi, jotka ovat vaaraksi koko unionin maineelle, kuten Euroopan petostentorjuntaviraston mukaan epäeettisesti toimineet ehdokkaat tai ehdokkaat, joita vastaan on vireillä oikeusprosessi;

26. on syvästi huolissaan siitä, että neuvosto on toistuvasti nimittänyt ehdokkaita tilintarkastustuomioistuimen jäseniksi vastoin parlamentin täysistunnon kielteistä lausuntoa, jonka se on ilmaissut äänestämällä suurella enemmistöllä ehdokkaan hylkäämisen puolesta sen vuoksi, että ehdokkaan pätevyys ei riitä ja hän ei ole henkilökohtaisesti tai poliittisesti puolueeton;

27. on huolissaan siitä, ettei neuvoston viralliselta verkkosivustolta löydy eettistä kehystä koskevaa lukua, joka sisältäisi sääntöjä mahdollisten eturistiriitojen ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja välttämiseksi; kehottaa neuvostoa toimimaan asiassa samoin kuin unionin muut toimielimet, kuten Euroopan unionin tuomioistuin, jonka verkkosivustolla on avoimuutta koskeva osio; kehottaa neuvostoa esittämään selkeät määräajat sisältävän suunnitelman tällaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi;

28. yhtyy tilintarkastustuomioistuimen huoleen siitä, että EU:lla ei ole yhteistä eettistä kehystä, jolla säänneltäisiin jäsenvaltioiden edustajien työtä neuvostossa; ottaen huomioon tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen toistuvat pyynnöt toimielimen etiikan ja avoimuuden parantamisesta korostaa, että neuvoston ja neuvostossa työskentelevien jäsenvaltioiden edustajien on tärkeää yhdenmukaistaa eettisiä sääntöjä ja panna täytäntöön jo olemassa olevat eettiset säännöt; muistuttaa neuvoston velvoitteesta käsitellä korkean tason eturistiriitoja, pyöröovi-ilmiöitä ja edunvalvonnan avoimuutta koskevia sääntöjä;

29. kehottaa jälleen painokkaasti neuvostoa saattamaan Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan menettelysäännöt parlamentin ja komission vastaavien sääntöjen mukaisiksi, jotta käytössä olisi säännöt unionin lainsäädäntöön liittyvien toimien hyväksymiseksi Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan lähdettyä neuvostosta;

30. korostaa, että neuvoston pääsihteeristö lähetti 21. tammikuuta 2020 valtuuskunnille kirjeen, jossa annetaan tietoa neuvoston pääsihteeristön entisten johtavien virkahenkilöiden ammattitoiminnasta palvelussuhteen päätyttyä Euroopan unionin virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen 16 artiklan kolmannen ja neljännen kohdan ja täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti;

31. ilmaisee jälleen vakavan huolensa eräiden toimintapolitiikkaa ja talousarviota koskevassa päätöksenteossa mukana olevien jäsenvaltioiden edustajien eturistiriidoista; pyytää taas painokkaasti neuvostoa varmistamaan, että sellaiset jäsenvaltioiden edustajat, joiden on mahdollista hyötyä unionin tuista suoraan omistamiensa yritysten kautta, eivät osallistu toimintapolitiikkaa tai talousarviota koskeviin keskusteluihin ja äänestyksiin asiassa; pyytää neuvostoa antamaan parlamentille tietoja tarvittavista eturistiriitojen välttämiseksi käyttöön otetuista toimenpiteistä;

Kiinteistöt

32. on tyytyväinen siihen, että Belgian viranomaisille Europa-rakennushankkeesta maksettavan summan loppumaksu suoritettiin vuonna 2019, koska siihen liittyvää lopullista myyntiasiakirjaa ei voitu allekirjoittaa vuonna 2017; panee merkille, että päätöksellä vuodelta 2017 vuodelle 2018 siirretyt 4,1 miljoonan euron määrärahat sidottiin asianmukaisesti vuonna 2018 mutta niitä ei maksettu ja ne siirrettiin vuodelle 2019 maksua varten;

33. ilmaisee jälleen huolensa tiedotusvälineissä liikkuvista hälyttävistä tiedoista, jotka koskevat uuden Europa-rakennuksen rakentamista; kehottaa neuvostoa tutkimaan tarkasti pääurakoitsijan ja koko alihankkijaketjun (johon kuuluu tiedotusvälineiden mukaan ainakin 12 alihankkijaa) sekä palkattujen työntekijöiden työskentelyolosuhteet ja toimittamaan kaikki tutkimustyön tulokset parlamentin talousarvion valvontavaliokunnalle;

34. pitää myönteisinä neuvoston toimia kaikkien rakennustensa ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi ja toteaa, että ne rekisteröitiin vuonna 2016 eurooppalaiseen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS); panee tyytyväisenä merkille vuoden 2019 tietoihin perustuvan yksityiskohtaisen ympäristöselonteon julkaisemisen lokakuussa 2020;

Digitalisaatio

35. panee merkille, että vuonna 2019 neuvoston digitaalisten palvelujen osasto (SMART) tarjosi neuvostolle laajan valikoiman palveluja ja että uusien välineiden, kuten käännösten hallintajärjestelmän, tiedotuksiin käytettävän välineen, trilogikokousten taulukoiden laadintaan ja hallinnointiin tarkoitetun editorin, yhteistyöhön perustuvan lainsäädäntötekstien laadinnan ja editoinnin välineen EDiT:n, sähköisen esityslistan (eAgenda) ja muiden teknisten alustojen kehittämiseen tehtiin huomattavia investointeja;

36. kannustaa neuvostoa käyttämään avoimen lähdekoodin teknologiaa yhden toimittajan palveluihin lukittumisen estämiseksi, teknisten järjestelmien omassa hallinnassa pitämiseksi, parempien suojauskeinojen tarjoamiseksi käyttäjien yksityisyyttä ja tietosuojaa varten sekä tietoturvan ja avoimuuden parantamiseksi yleisölle;

37. kannustaa neuvostoa noudattamaan Euroopan tietosuojavaltuutetun suosituksia neuvotella uudelleen toimielinten yhteinen lisenssisopimus ja toimeenpanosopimus, jotka allekirjoitettiin unionin toimielinten ja Microsoftin välillä vuonna 2018, siten, että saavutetaan digitaalinen itsenäisyys, vältetään toimittajariippuvuus ja hallinnan puute sekä varmistetaan henkilötietojen suoja;

Avoimuus

38. panee merkille, että neuvoston pääsihteeristö lähetti 29. kesäkuuta 2020 valtuuskunnille luonnoksen ohjeistuksesta, jossa käsitellään puheenjohtajavaltioita koskevia parhaita käytäntöjä sponsorointia koskevissa kysymyksissä, neuvoston hyväksyttyä Euroopan oikeusasiamiehen suosituksen sponsorointia koskevista ohjeista jäsenvaltioille ja parlamentin talousarvion valvontavaliokunnan muistutettua asiasta säännöllisesti; muistuttaa, että eturistiriidat vaarantavat neuvoston ja koko unionin maineen;

39. panee merkille, että jäsenvaltioiden odotetaan rahoittavan omat neuvoston puheenjohtajakautensa, ja pitää valitettavana, että ne turvautuvat yritysten harjoittamaan sponsorointiin voidakseen kattaa osan kuluistaan; on erittäin huolissaan tämän käytännön neuvostolle ja unionille mahdollisesti aiheuttamasta mainehaitasta; kehottaa puheenjohtajavaltioita pidättäytymään yritysten harjoittamaan sponsorointiin turvautumisesta kulujen kattamiseksi ja pyytää neuvostoa puolestaan harkitsemaan puheenjohtajakausien sisällyttämistä talousarvioon;

40. kannustaa neuvostoa neuvomaan puheenjohtajavaltioita asianmukaisesti selkeiden ja avointen sponsorointisääntöjen vahvistamisessa ja kiinnittämään erityistä huomiota mahdollisiin eturistiriitoihin tapauksissa, joissa yrityssektorilla on selkeitä neuvoston päätöksiin liittyviä etuja; kehottaa neuvostoa etenemään ohjeiden antamisessa viipymättä ja pohtimaan etenkin ohjeistuksen nykyistä ei-sitovaa luonnetta;

41. muistuttaa, että oikeusasiamies käynnisti vuonna 2017 neuvoston lainsäädäntötyön avoimuutta koskevan tutkimuksen (OI/2/2017), jotta kansalaiset voivat helpommin seurata unionin lainsäädäntöprosessia; on tyytyväinen siihen, että oikeusasiamies ilmoitti äskettäin suhtautuvansa myönteisesti neuvoston toteuttamiin uusiin avoimuustoimiin, joihin kuuluu esimerkiksi lakiehdotuksia koskevia neuvotteluja käsittelevien tilannekatsausten julkaiseminen ennakoivasti, ja toteaa niiden olevan täysin oikeusasiamiehen tutkimustensa perusteella tekemien ehdotusten ja viimeisimmissä vastuuvapauspäätöslauselmissa esitettyjen pyyntöjen mukaisia;

42. muistuttaa, että oikeusasiamiehen strategisesta tutkimuksesta OI/2/2017 lainsäädäntökäsittelyn avoimuudesta EU:n neuvoston valmisteluelimissä 17. tammikuuta 2019 antamassaan päätöslauselmassa parlamentti antoi vahvan tukensa oikeusasiamiehen ehdotuksille lainsäädännön avoimuudesta, ja vaatii neuvostoa edelleen parantamaan lainsäädännön avoimuutta erityisesti kirjaamalla ja julkaisemalla jäsenvaltioiden kannat ja asettamalla saataville lisää trilogineuvotteluasiakirjoja; kehottaa neuvostoa tehostamaan toimiaan avoimuuden lisäämiseksi muun muassa julkaisemalla neuvoston valmisteluasiakirjat koneellisesti luettavassa muodossa; pyytää neuvostoa antamaan tietoja muista toimenpiteistä lainsäädännön avoimuuden parantamiseksi;

43. kehottaa kiinnittämään huomiota oikeusasiamiehen asiassa 1946/2018/KR tekemään päätökseen, jossa oikeusasiamies pyysi neuvoston pääsihteeristöä pitämään kattavasti kirjaa kaikista edunvalvojien ja Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan ja/tai hänen kabinettinsa jäsenten välisistä tapaamisista; tukee voimakkaasti oikeusasiamiehen lausuntoa, jonka mukaan puheenjohtajan kabinetin jäsenten olisi tavattava ainoastaan avoimuusrekisteriin merkittyjä edunvalvojia ja osallistuttava ainoastaan tällaisten edunvalvojien järjestämiin tapahtumiin; on huolissaan siitä, että tämä lausunto on jäänyt huomiotta, ja kehottaa vastaamaan oikeusasiamiehelle;

44. on tyytyväinen siihen, että parlamentti, neuvosto ja komissio vahvistivat, että näiden kolmen toimielimen yhteisenä pyrkimyksenä on päästä sopimukseen kolmen toimielimen avoimuusrekisteristä, jolla lisätään edunvalvojien kanssa käytävän vuorovaikutuksen avoimuutta; onnittelee neuvostoa Saksan puheenjohtajakaudella myönteisistä toimista ja lisäsaavutuksista, jotka johtivat 15. joulukuuta 2020 poliittiseen sopimukseen avoimuusrekisteristä, ja kannustaa kaikkia asianomaisia toimijoita allekirjoittamaan toimielinten välisen sopimuksen, jonka parlamentti hyväksyi 27. huhtikuuta 2021, jotta rekisteristä tulee pakollinen, kun neuvosto otetaan mukaan; kehottaa neuvostoa laajentamaan sopimuksen soveltamisalaa siten, että edunvalvojat velvoitetaan rekisteröitymään, jos nämä haluavat tavata kulloisenkin puheenjohtajavaltion tai tulevien puheenjohtajavaltioiden suurlähettiläitä ja varalähettiläitä pysyvien edustajien komiteassa sekä neuvoston pääsihteerin ja pääjohtajia;

45. panee merkille, että oikeusasiamiehelle tehtiin seitsemän kantelua ja lisäksi tehtiin yksi strateginen tutkimus, jotka kaikki koskivat avoimuutta; panee merkille, että oikeusasiamies totesi kahdessa kantelussa seitsemästä, että tapauksessa oli esiintynyt hallinnollisia epäkohtia; panee merkille, että yhden tapauksen käsittely päätettiin ja kahdessa ei havaittu hallinnollisia epäkohtia ja että kaksi muuta kantelua ovat edelleen käsiteltävinä; panee merkille, että euroryhmän kokousten valmisteluun osallistuvien elinten avoimuutta koskevassa tutkimuksessa oikeusasiamies totesi, että neuvosto oli toteuttanut toimia parantaakseen entisestään avoimuutta koskevia toimintaperiaatteitaan, ja päätti lopettaa tämän strategisen tutkimuksen;

Viestintä

46. on samaa mieltä siitä, että ulkoisen tarkastuksen suosituksiin vuonna 2018 kuulunut neuvoston verkkosivuston käytettävyyden parantaminen oli etusijalla vuonna 2019; pitää hyvänä rohkaisevana tuloksena sitä, että niin sanotut politiikkasivut, jotka tarjoavat taustatietoa neuvostossa käsiteltävistä tärkeimmistä aloitteista ja lainsäädännöstä, olivat sivuston nopeimmin kasvava osa;

47. panee tyytyväisenä merkille, että parannukset johtivat parempaan verkkokäyttäjäkokemukseen ja myös vammaisten henkilöiden käyttäjäkokemus parani, sillä saavutettavuusprosentti nousi 47 prosentista vuoden 2018 lopussa 67 prosenttiin joulukuussa 2019; panee merkille, että loput tarkastussuositukset, jotka liittyvät pääasiassa käyttäjäkokemukseen ja sisällön luomista koskeviin standardeihin, pannaan täytäntöön vuonna 2020; pyytää neuvostoa raportoimaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle edelleen tarkastussuositusten tuloksista ja saavutuksista, erityisesti mitä tulee saavutettavuuteen vammaisten henkilöiden kannalta;

48. panee merkille, että neuvoston audiovisuaalista lähetysinfrastruktuuria ja tuotantolaitteistoja parannettiin edelleen vuonna 2019, jotta voidaan tehostaa toimintaa ja varmistaa, että infrastruktuurissa otetaan huomioon tulevaisuuden vaatimukset ja se pystyy paremmin selviytymään videotallenteiden lisääntyvästä määrästä;

Neuvoston rooli Euroopan syyttäjien nimeämisessä Euroopan syyttäjänvirastoon

49. muistuttaa, että vuosina 2019 ja 2020 kansalliset esivalintalautakunnat nimesivät ehdokkaat arviointia varten ja eurooppalainen valintalautakunta teki päätöksensä Euroopan syyttäjänvirastoon vuonna 2020 nimitettävien 22 Euroopan syyttäjän pätevyydestä; muistuttaa, että täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2018/1696 ([1]) mukaan eurooppalainen valintalautakunta arvioi ehdokkaat ja asettaa heidät paremmuusjärjestykseen, jonka neuvosto ottaa huomioon;

50. muistuttaa, että täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/1117 ([2]) mukaan ”Belgian, Bulgarian ja Portugalin nimeämien ehdokkaiden osalta neuvosto ei noudattanut valintalautakunnan määrittelemää ei-sitovaa paremmuusjärjestystä kyseisten ehdokkaiden ansioista tehdyn erilaisen arvioinnin perusteella, joka suoritettiin asiaankuuluvissa neuvoston valmisteluelimissä”;

51. muistuttaa, että Itävalta, Viro, Luxemburg ja Alankomaat julkaisivat 27. heinäkuuta 2020 lausunnon, jossa tuotiin esiin, että kilpailua kansallisten valintalautakuntien paremmuusjärjestysten ja eurooppalaisen valintalautakunnan paremmuusjärjestyksen välillä on vältettävä, koska riskinä on nimitysprosessin eurooppalaisen ulottuvuuden heikentäminen;

52. pitää valitettavana, että neuvosto ei vastannut heinäkuun ja syyskuun 2020 välisenä aikana asianmukaisesti useisiin parlamentin kirjallisiin kysymyksiin, joissa neuvostoa pyydettiin selittämään, miksi se päätti olla noudattamatta eurooppalaisen valintalautakunnan suosituksia, ja joissa pyydettiin yksityiskohtaisempia tietoja arviointiprosessista, jonka tuloksena päätettiin olla noudattamatta eurooppalaisen valintalautakunnan suosituksia;

53. on hyvin huolissaan tiedotusvälineiden paljastuksista, joiden mukaan Portugalin hallitus on antanut neuvostolle virheellisiä tietoja eurooppalaisen valintalautakunnan toiseksi parhaaksi arvioiman ehdokkaan työnimikkeestä ja kokemuksesta, mikä on johtanut kyseisen ehdokkaan nimittämiseen Portugalin Euroopan syyttäjäksi;

54. muistuttaa, että Euroopan syyttäjien on oltava riippumattomia ja että millä tahansa epäilyllä siitä, että kansallinen hallitus on toiminut tietyn ehdokkaan nimittämiseksi eurooppalaisen valintalautakunnan suosituksen vastaisesti, olisi vakavia kielteisiä vaikutuksia Euroopan syyttäjänviraston maineeseen, lahjomattomuuteen ja riippumattomuuteen toimielimenä;

Vastuuvapauden epäämisen tilanne

55. korostaa, että nykyisen tulkinnan ja käytännön mukaan parlamentilla on oikeus myöntää vastuuvapaus Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 319 artiklan sekä varainhoitoasetuksen sovellettavien säännösten ja parlamentin työjärjestyksen mukaisesti eli sillä on valta myöntää vastuuvapaus, jotta voidaan säilyttää avoimuus ja demokraattinen vastuuvelvollisuus unionin veronmaksajia kohtaan;

56. toteaa, että parlamentti on kehittänyt lähes kahdenkymmenen vuoden ajan käytäntöä, jonka mukaisesti vastuuvapaus myönnetään kaikille unionin toimielimille, elimille, toimistoille ja virastoille;

([1]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2018/1696, annettu 13. heinäkuuta 2018, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa annetun asetuksen (EU) 2017/1939 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuista valintalautakunnan toimintaa koskevista säännöistä (EUVL L 282, 12.11.2018, s. 8).

([2]) Neuvoston täytäntöönpanopäätös (EU) 2020/1117, annettu 27. heinäkuuta 2020, Euroopan syyttäjänviraston Euroopan syyttäjien nimittämisestä (EUVL L 244, 29.7.2020, s. 18).

57. toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö tukee veronmaksajien ja yleisön oikeutta saada tietoa julkisten tulojen käytöstä;

58. muistuttaa, että sekä unionin hallinnon avoimuus että unionin taloudellisten etujen suojaaminen edellyttävät avointa vastuuvapauden myöntämismenettelyä, jossa unionin jokainen toimielin kantaa vastuun talousarvionsa toteuttamisesta varainhoitoasetuksen 59 artiklan mukaisesti;

59. toteaa jälleen, että toimielinten välistä yhteistyötä vastuuvapausmenettelyn yhteydessä on tarpeen parantaa parlamentin ja neuvoston välistä yhteistyötä vuotuisessa vastuuvapausmenettelyssä koskevalla parlamentin, neuvoston ja komission välisellä yhteisymmärryspöytäkirjalla;

60. korostaa, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan mukaan kukin toimielin toimii sille perussopimuksissa annetun toimivallan rajoissa sekä niissä määrättyjen menettelyjen, edellytysten ja tavoitteiden mukaisesti ja että toimielimet tekevät keskenään vilpitöntä yhteistyötä;

61. palauttaa mieliin vastuuvapausmenettelyissä tähän mennessä toistuvasti kohdatut vaikeudet, jotka ovat johtuneet neuvoston yhteistyöhaluttomuudesta, ja muistuttaa, että parlamentti epäsi neuvoston pääsihteeriltä vastuuvapauden varainhoitovuosilta 2009–2019;

62. korostaa, että koska nykytilanteessa parlamentti voi vain tarkistaa tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan oikeusasiamiehen kertomukset sekä neuvoston verkkosivustolla olevat tiedot mutta se ei saa neuvostolta suullisia tai kirjallisia vastauksia vuotuisen vastuuvapausmenettelyn aikana, parlamentin on mahdotonta tehdä tietoon perustuvaa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä ja tämä vaikuttaa pysyvällä tavalla kielteisesti kumpaankin toimielimeen ja horjuttaa uskoa budjettihallinnon poliittiseen valvontamenettelyyn;

63. korostaa tarvetta aloittaa uudelleen neuvottelut neuvoston kanssa kumpaakin osapuolta tyydyttävään sopimukseen pääsemiseksi, jotta tämä pattitilanne voitaisiin lopultakin ratkaista;

64. huomauttaa, että parlamentti on koonnut neuvotteluryhmän ja että parlamentin talousarvion valvontavaliokunta lähetti 25. toukokuuta 2020 neuvoston pääsihteerille kirjeen, jossa ehdotettiin neuvottelujen aloittamista;

65. on edelleen vakuuttunut siitä, että asiassa voidaan päästä sopimukseen, ja kehottaakin neuvostoa aloittamaan neuvottelut uudelleen ilman aiheetonta viivytystä sellaisen ratkaisun löytämiseksi, jossa otetaan huomioon kansalaisten oikeus vastuuvelvollisuuden toteutumiseen;

66. toteaa, että kyseisten toimielimen roolit vastuuvapausmenettelyissä pitäisi erottaa toisistaan; korostaa, että parlamentti ei hyväksy sitä, että näillä kahdella toimielimellä on yhtäläinen ja vastavuoroinen rooli vastuuvapausmenettelyssä;

67. ottaa huomioon, että neuvostolla on erityinen asema vastuuvapausmenettelystä suosituksia antavana toimielimenä, ja pyytää jälleen neuvostoa antamaan muihin unionin toimielimiin liittyviä vastuuvapaussuosituksia;

68. tunnustaa, että covid-19-epidemia keskeytti myönteisen kehityksen tässä prosessissa; toteaa kuitenkin huolestuneena, että syksyllä 2020 kaikki parlamentin yritykset järjestää ensimmäinen alustava keskustelu neuvoston kanssa epäonnistuivat;

69. huomauttaa, että niin kauan kuin osapuolten välillä ei käydä neuvotteluja, parlamentin näkemykset pysyvät ennallaan ja että osapuolten väliset neuvottelut ovat ennakkoedellytys asian ratkaisemiselle;

70. palauttaa mieliin, että komission varapuheenjohtaja Věra Jourová ja komission jäsen Johannes Hahn totesivat parlamentissa vuonna 2019 pidetyissä kuulemisissaan olevansa halukkaita toimimaan tässä asiassa niin, että neuvoston talousarvion toteuttamisesta saataisiin avoimemmin tietoa; katsoo, että komissio voitaisiin ottaa mukaan neuvotteluihin, jotta voidaan varmistaa, että parlamentti saa tarpeelliset tiedot siitä, miten neuvosto toteuttaa talousarviotaan;

71. toteaa, että monet tiedonannot ja asiakirjat ovat saatavilla vain englanniksi; toteaa myös, että työkokouksia pidetään ilman tulkkausmahdollisuutta; kehottaa neuvostoa kunnioittamaan perusoikeuskirjassa ja asetuksessa N:o 1/1958 sekä sisäisissä suuntaviivoissa ja päätöksissä, kuten hyvän hallintotavan säännöstössä, vahvistettuja periaatteita, oikeuksia ja velvoitteita; kehottaa näin ollen neuvostoa tarjoamaan tarvittavat henkilöresurssit monikielisyyden kunnioittamisen varmistamiseksi lisäämällä kääntämisestä ja tulkkauksesta vastaavan henkilöstön määrää.